

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 97/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., Floriánska 19, Košice, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1Pn 865/23/8802-4 zo 7. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 15 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1Pn 865/23/8802-4 zo 7. septembra 2023. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto ČVS: ORP-2109/SM-KE-2023 z 18. augusta 2023 bola podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odovzdaná Okresnému úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku vec týkajúca sa podozrenia zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) Trestného zákona, ktorý sa mal stať na tom skutkovom základe, že 10. júna 2023 v presne nezistenom čase po 00.00 h v podniku Retro cult club na Kováčskej 49 v Košiciach sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], priblížil k sťažovateľke na vzdialenosť približne 25 centimetrov aj napriek tomu, že uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 13C/9/2023 z 27. marca 2023 mu bol uložený zákaz

priblížiť sa k sťažovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, a týmto svojím konaním porušil povinnosť vyplývajúcu mu z uvedeného zákazu. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods.1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že závery okresného riaditeľstva v prvostupňovom uznesení sú zjavne svojvoľné (arbitrárne), pričom tieto pochybenia neodstránila ani okresná prokuratúra ako nadriadený sťažnostný orgán, ktorá navyše podľa sťažovateľky zaťažila konanie a rozhodnutie ďalšími svojvoľnými skutkovými a právnymi závermi. V ďalšom obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľka detailne a rozsiahlo argumentuje, prečo odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny:

6. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu

sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

8. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

9. Ďalej ústavný súd pripomína, že v rámci svojej judikatúry konštantne uvádza, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa.

10. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené základné právo na to, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

11. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

12. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením okresnej prokuratúry.

13. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení v podstatnom uviedla, že pre vyslovenie záveru, či je konkrétny skutok trestným činom, je potrebné vychádzať z tzv. formálneho chápania trestného činu, ktorým sú orgány činné v trestnom konaní striktne viazané, a teda ak má byť konkrétny trestný čin subsumovaný pod konkrétnu skutkovú podstatu, musia byť naplnené jeho formálne znaky uvedené v Trestnom zákone, pričom podľa § 348 ods. 1 písm. i) Trestného zákona trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia spácha ten, kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci tým, že sa dopustí závažného alebo opakovaného konania, aby zmaril zákaz alebo obmedzenie kontaktu, vstupu alebo priblíženia sa vydané a osvedčené podľa osobitného predpisu alebo vydané na základe rozhodnutia súdu v civilnom procese. V súvislosti s objektívnou stránkou tohto trestného činu okresná prokuratúra poukázala, že závažným konaním sa rozumie konanie smerujúce k zmareniu účelu rozhodnutia súdu v civilnom procese, ktorým bol uložený zákaz priblíženia, pričom toto závažné konanie musí smerovať proti samej podstate neodkladného opatrenia, a teda páchatel' musí konať s cieľom zmariť účel neodkladného opatrenia. Opakovaným konaním sa rozumie opakované porušovanie zákazu, a to i menej závažným spôsobom, pričom také konanie musí byť minimálne dvakrát, aby bola splnená podmienka opakovania. Z hľadiska subjektívnej stránky sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmyselné zavinenie.

14. Vychádzajúc z uvedeného, okresná prokuratúra v napadnutom uznesení konštatovala, že v predmetnej veci páchatel' nenaplnil elementárne atribúty objektívnej stránky posudzovaného trestného činu, keďže svojím konaním nezmaril ani podstatne nestážil výkon rozhodnutia súdu a jeho konanie nemožno kvalifikovať ani ako závažné alebo opakované. Podľa názoru okresnej prokuratúry posudzované konanie podozrivého nie je možné jednoznačne vyhodnotiť ani ako úmyselné (či už formou priameho, alebo nepriameho úmyslu), pretože k incidentu došlo na verejnosti (v prítomnosti viacerých ľudí), resp. na mieste verejnosti prístupnom (na diskotéke v podniku Retro club). Opačne by bolo možné vyhodnotiť konanie páchatel'a spočívajúce vo vyhľadávaní prítomnosti sťažovateľky v miestach, kde býva, obvykle sa zdržiava, pracuje a pod. Podľa názoru okresnej prokuratúry absenciou úmyslu nasvedčuje aj skutočnosť, že šlo o jednorazové konanie, ako aj skutočnosť, že v čase, keď sa podozrivý mal priblížiť k sťažovateľke, vošiel medzi ňu a [REDAKOVANÉ], pričom bol k nej postavený chrbtom a neprebehla medzi nimi žiadna komunikácia, čo potvrdila aj samotná sťažovateľka. V predmetný deň pritom išlo len o jediné konanie, pričom k obdobnému konaniu nedošlo zo strany podozrivého pred a ani po spáchaní oznamovaného skutku. Podľa názoru okresnej prokuratúry z takéhoto konania nemožno vyvodiť záver o závažnom konaní páchatel'a a jeho úmysle zmariť účel neodkladného opatrenia súdu. Vychádzajúc z uvedeného, okresná prokuratúra konštatovala, že v konaní podozrivého absentovala objektívna, ako i na ňu bezprostredne nadväzujúca subjektívna stránka posudzovaného trestného činu.

15. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení taktiež pripomenula, že trestné právo je prostriedkom *ultima ratio*, t. j. krajným prostriedkom ochrany práv, z ktorého o. i. vyplýva, že zákonodarca by mal kriminalizovať len tie najzávažnejšie prípady a umožniť čo najširšie uplatnenie mimotrestných reakcií na porušenie práva, pričom povinnosťou orgánov činných

v trestnom konaní a súdov je reagovať uplatňovaním trestnej represie len na prípady spoločensky škodlivé, pri ktorých mimotrestné prostriedky nestačia na ochranu ohrozených či porušených práv. Nadväzujúc na uvedené, okresná prokuratúra konštatovala, že napriek tomu, že predmetným konaním podozrivého nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) Trestného zákona, je jeho skutok jednoznačne amorálny a môže mať prípadne protiprávny charakter na administratívnoprávnej úrovni, a preto bola vec postúpená okresnému úradu na účely zistenia, či konaním podozrivého potenciálne nedošlo k naplneniu niektorej zo skutkových podstát priestupku, pričom subsumovanie tohto konania pod konkrétnu skutkovú podstatu priestupku je však výhradne v kompetencii vecne príslušného orgánu oprávneného rozhodovať o priestupku, nie orgánov činných v trestnom konaní. Vychádzajúc z uvedených východísk, okresná prokuratúra považovala prvostupňové uznesenie o odovzdaní predmetnej veci na prejednanie priestupku za vecne správne a zákonné.

16. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia konštatuje, že ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, pričom právne závery vyslovené okresnou prokuratúrou v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Okresná prokuratúra sa sťažnosťou sťažovateľky riadne zaoberala a svoje rozhodnutie dostatočne a logicky odôvodnila aj s uvedením konkrétnych dôvodov, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na zamietnutie sťažnosti okresnou prokuratúrou. Ústavný súd preto napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry považuje za legitímne a právne akceptovateľné. Okresná prokuratúra konala v medziach svojej právomoci a v súlade s na vec sa vzťahujúcimi ustanoveniami zákona preskúmala podstatu argumentov sťažovateľky a predostrela svoje argumenty, ktoré ju viedli k záveru o nenaplnení znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu a o opodstatnenosti odovzdania predmetnej veci na prejednanie priestupku. Jej závery sa nejavia ako svojvoľné a neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nemožno považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť – dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o nevyvodení trestnoprávnej zodpovednosti.

17. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľkou napadnutým uznesením na jednej strane a obsahom tohto základného práva na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy:

18. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy, z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 15 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

19. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Okresná prokuratúra nemá postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktné ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie ESLP z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Z čl. 6 (ods. 1) dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní pre konkrétny trestný čin (napr. II. ÚS 589/2018). Z judikatúry ESLP vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je aplikovateľný ani na poškodeného v trestnom konaní, ktorého trestné oznámenie prípadne bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, č. 29858/03, oddiel 1).

20. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na napadnuté uznesenie aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu